

LANDSKAPSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

Landskapslag om rundradioverksamhet

1992-93

nr 38

FÖRSLAG

Landskapstyrelsen föreslår att lagtinget antar en landskapslag om rundradioverksamhet. Lagförslaget överensstämmer med den av lagtinget den 21 april 1993 antagna landskapslagen om rundradioverksamhet, med den skillnaden att 7 § 2 mom. i nämnda landskapslag strukits. Genom förslaget beaktas Republikens presidents skrivelse av den 20 augusti 1993 samtidigt som hindret undanröjs för att landskapslagen om rundradioverksamhet till övriga delar kan träda i kraft i landskapet.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Bakgrund

Den 29 september 1992 överlämnade landskapstyrelsen en framställning till lagtinget med förslag till landskapslag om rundradioverksamhet (1992-1993 Lt-Ls framst. nr 1). Lagförslaget antogs med vissa ändringar av lagtinget den 21 april 1993. Republikens president har emellertid förordnat att 7 § 2 mom. i förevarande landskapslag skall förfalla. Till övriga delar fann Republikens president inte något hinder för landskapslagen att träda i kraft. Republikens presidents skrivelse till landskapsstyrelsen med meddelande om att landskapslagen om rundradioverksamhet förordnats att delvis förfalla är sålydande:

"Till Ålands Landskapsstyrelse

Ålands lagting har den 21 april 1993 fattat beslut om antagande av landskapslag om rundradioverksamhet.

Vid föredragning i statsrådet i dag har jag, efter att ha inhämtat utlåtande av Ålandsdelegationen och högsta domstolen, funnit att enligt 7 § 2 mom. lagtingsbeslutet har landskapstyrelsen rätt att låta verkställa undersökning för att utreda om någon undandragit sig skyldigheten att betala i lagtingsbeslutet avsedd avgift. Vägras den som på landskapstyrelsens vägnar förrättar undersökningen tillträde till utrymmen där mottagare kan finnas kan landskapstyrelsen förelägga vite. Enligt 11 § regeringsformen är finsk medborgares hemfrid okränkbar. Om förutsättningarna för och verkställandet av husrannsakan skall stadgas genom lag. Med husrannsakan avses i första hand husrannsakan i samband med förundersökning av brott. Enligt riksdagens grundlagsutskotts fasta praxis kan undantag från skyddet för hemfriden även i andra fall stadgas genom lag som antagits i vanlig lagstiftningsordning förutsatt att husrannsakan påkallas av ett väsentligt allmänt intresse och att intrånget i hemfriden utförs under tjänsteansvar. Lagtingsbeslutet uppfyller inte dessa villkor och det innebär således avvikelser från grundlag. Då lagstiftningsbehörigheten i fråga om avvikelser från grundlag enligt 27 § 1 punkten självstyrelselagen tillkommer riket och då lagtingets behörighet att stadga om utsättande av vite gäller endast rättsområden som hör till landskapets behörighet, har lagtinget på denna punkt överskridit sin lagstiftningsbehörighet.

Med hänvisning till ovan sagda har jag med stöd av 19 § 2 mom. självstyrelselagen beslutat förordna att 7 § 2 moment i den

förevarande landskapslagen skall förfalla. Till övriga delar har jag funnit att något hinder för att landskapslagen träder i kraft inte föreligger, vilket Landskapstyrelsen härmed meddelas för kännedom.

Helsingfors, i statsrådet den 20 augusti 1993

R e p u b l i k e n s   p r e s i d e n t

Mauno Koivisto

Justitieminister Hannele Pokka"

Den 31 augusti 1993 fattade landskapsstyrelsen ett beslut om att landskapslagen om rundradioverksamhet skulle förfalla i sin helhet.

2. Syfte med förslaget

Genom förslaget beaktas Republikens presidents skrivelse av den 20 augusti 1993 som citerats ovan. Förslaget överensstämmer i övrigt såväl till syfte som innehåll med den av lagtinget tidigare antagna landskapslagen om rundradioverksamhet.

Landskapslagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den antagits av lagtinget och blivit stadfäst av Republikens president. Enligt förslaget lämnas lagens ikraftträdande således beroende av landskapsstyrelsens beslut.

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar följande lag

LANDSKAPSLAG om rundradioverksamhet

I enlighet med lagtingets beslut stadgas:

1 §

Lagens tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om de villkor som gäller för rundradiosändningar och mottagande av sådana i landskapet Åland, om avgifter som skall betalas av innehavare av sändare och mottagare, hur dessa avgifter skall användas samt om de myndigheter som beslutar i de frågor som hör till lagens tillämpningsområde.

Bestämmelserna i 3 § gäller enbart televisionssändningar.

I denna lag förstås med

rundradiosändning: ljud, bild eller annat meddelande som sänds ut i rymden med hjälp av elektromagnetiska vågor och är avsedd att mottagas direkt av allmänheten,

sändare: anordning för rundradiosändning,

mottagare: anordning för mottagning av rundradiosändning,

program: rundradiosändnings innehåll,

sändningsförbud: förbud mot rundradiosändning,

reklam: varje form av sänt meddelande mot betalning eller liknande ersättning som är avsett att främja ett offentligt eller privat företags avsättning av en vara, en tjänst eller någon annan nytta,

sponsring: varje bidrag till finansiering av program, som ges i syfte att främja ett offentligt eller privat företags namn, varumärke, anseende, verksamhet eller produkter, om företaget inte är engagerat i radio- eller televisionsverksamhet eller i produktion av audiovisuella verk.

2 §

Sändning och mottagning av rundradioprogram

Rätt att utöva verksamhet som innefattar rundradiosändning har den som erhållit tillstånd av landskapsstyrelsen. Tillstånd meddelas för viss tid.

Den som erhållit tillstånd enligt 1 mom. är skyldig att tillse att programmen är opartiska och sakliga samt att ingen kränks i sin rätt. Därvid skall beaktas att en vidsträckt yttrandefrihet och informationsfrihet skall råda i rundradiosändningarna. Programverksamheten som helhet skall präglas av det demokratiska samhällsskickets grundidéer samt principen om alla människors lika värde och den enskilda människans frihet och värdighet.

Program får inte utan särskilda skäl innehålla närgångna eller utdragna skildringar av grovt våld mot människor eller djur eller ensidigt inriktas på pornografi.

Tillståndshavaren är skyldig att införa genmäle eller rätta uppgift som befunnits vara oriktig när den saken gäller det yrkar.

Rundradiosändning får innehålla reklam. Reklamslag skall sändas i block som tydligt skiljer sig från de övriga programmen utan att avbryta dessa. Vid rundradiosändning får reklamtiden inte överstiga 15 procent av den dagliga sändningstiden, med undantag av rundradiosändning som enbart innehåller reklam. Reklamen får inte orsaka skada hos barn. Landskapsstyrelsen kan genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om reklam samt bestämmelser om sponsring.

Bestämmelserna i 2 - 5 mom. är inte tillämpliga i fråga om rundradiosändning som utgör omedelbar och oförändrad återutsändning av sändning som har sitt ursprung utanför landskapet.

Mottagare får innehas och användas av var och en. Innehavare av mottagare är skyldig att anmäla sitt innehav i enlighet med vad landskapsstyrelsen bestämmer. Mottagare får inte användas på sådant sätt att mottagning på andra platser störs.

3 §

Programproduktion

Om inte särskilda skäl föranleder annat skall den som erhållit tillstånd av landskapsstyrelsen i enlighet med 2 § 1 mom. reservera minst tio procent av sin televisionssändningstid för program av europeiskt ursprung. Som televisionssändningstid anses den tid då tillståndshavaren sänder program med annat innehåll än nyheter, sport, tävlingar, reklam och teletexttjänster.

Bestämmelsen i 1 mom. är inte tillämplig i fråga om televisionssändning som utgör omedelbar och oförändrad återutsändning av sändning som har sitt ursprung utanför landskapet.

4 §

Skyldighet att sända meddelande

Den som erhållit tillstånd av landskapsstyrelsen i enlighet med 2 § 1 mom. är skyldig att på begäran av myndighet sända meddelande till allmänheten, om därom är särskilt föreskrivet eller om det annars är av synnerligen viktigt allmänt intresse.

5 §

Avgifter

För tillstånd i enlighet med 2 § 1 mom. skall till landskapet betalas avgift enligt vad landskapsstyrelsen prövar vid meddelandet av tillstånd. Avgiften betalas i förskott på tid som landskapsstyrelsen bestämmer.

För innehav av mottagare betalas en årlig avgift i enlighet med vad landskapsstyrelsen närmare bestämmer. Landskapsstyrelsen har härvid rätt att bestämma även om befrielse från skyldigheten att betala avgift.

Landskapsstyrelsens beslut om avgift för innehav av mottagare samt om befrielse från skyldigheten att betala sådan skall kungöras i Ålands författningssamling.

De medel som influtit i avgifter vilka skall erläggas enligt 1 eller 2 mom. skall sedan kostnaderna för uppbörden avdragits, användas för att främja rundradioverksamhet.

6 §

Påföljder vid överträdelser av programreglerna

För granskning av program som förekommit i rundradiosändning finns programnämnden. Landskapsstyrelsen bestämmer om nämndens sammansättning och tillsätter dess ledamöter. Landskapsstyrelsen kan anförtro programnämnden även andra än i denna lag uttryckligen förutsatta uppgifter vilka lämpligen kan handhas av nämnden.

Finner nämnden att program som förekommit i rundradiosändning strider mot lag skall den tilldela tillståndshavaren anmärkning. Beslut om anmärkning skall offentliggöras på åtgärd av tillståndshavaren. Har en tillståndshavare under samma kalenderår tilldelats minst tre anmärkningar eller är en enskild överträdelse att betrakta som synnerligen grov, kan nämnden utfärda sändningsförbud för viss tid. Beslut om sändningsförbud får fattas endast när omständigheterna klart ger vid handen att en anmärkning inte är ett tillräckligt medel för att förmå tillståndshavaren att rätta sig. Innan beslut om anmärkning eller sändningsförbud fattas skall tillståndshavaren höras, om detta är möjligt.

Om förutsättningarna och sättet för anförande av besvär över beslut som programnämnden fattat finns bestämmelser i 25 § självstyrelselagen samt i lagen om ändringsökande i förvaltningsärenden (FFS 154/50).

7 §

Påföljder vid försummelse att betala avgift

Den som inte betalt i denna lag avsedd avgift inom utsatt tid eller som underlåtit att anmäla innehav av mottagare är skyldig att förutom avgiften betala dröjsmålsavgift i enlighet med vad landskapsstyrelsen bestämmer. Avgifter som inte betalats inom utsatt tid kan indrivnas utan dom eller utslag på det sätt som föreskrivs i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (FFS 367/61).

8 §

Straffbestämmelser

Den som utövar verksamhet som innefattar rundradiosändning utan tillstånd eller överträder sändningsförbud skall dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. Detsamma gäller den som innehar den sändare vilken använts vid överträdelser. Kan han göra sannolikt att han inte haft möjlighet att förhindra överträdelser, skall straff dock inte ådömas.

9 §

Landskapsförordning

Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag kan utfärdas genom landskapsförordning. Genom landskapsförordning kan även utfärdas bestämmelser om programnämndens mandattid, beslutsfattandet i nämnden, jäv och andra omständigheter av betydelse för nämndens verksamhet.

10 §

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

Denna lag träder i kraft den

Genom denna lag upphävs, såvitt fråga är om landskapet Åland, lagen den 17 januari 1927 angående radioanläggningar (FFS 8/27) jämte senare ändringar samt de författningar som utfärdats med stöd av denna.

Den som erhållit tillstånd till utförande eller nyttjande av sändare med stöd av författning som upphävs enligt denna lag har rätt att utan erläggande av avgift utöva verksamhet som innefattar rundradiosändning under tillståndets giltighetstid i enlighet med de villkor som gäller för tillståndet då denna lag träder i kraft. På sådant tillstånd tillämpas reglerna i denna lag om tillstånd att utöva verksamhet som innefattar rundradiosändning.

Den som erhållit tillstånd till utförande eller nyttjande av mottagare med stöd av författning som upphävs genom denna lag är inte skyldig att betala avgift som avses i 5 § 2 mom. förrän tillståndstiden löpt ut.

Mariehamn den 8 september 1993

V i c e l a n t r å d

Harriet Lindeman

T.f. lagberedningssekreterare

Hans Selander